צ תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"ה סי' רכד). ק שָׁם בַּגְּמָרָא (קמו.) לְפִרוּשׁ רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ט (ה"י). ר כֵּן פֵּירֵשׁ הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה וכ"ש היוצא בטלית מקופלת) לְדַעַת כָּל הַפֵּרוּשִׁים שֶׁהֵבִיא. ש שָׁם בַּגְּמָרָא.

ל * צ**מֵתַר לָצֵאת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים** (קטו) * **בְּטַלִּית סָבִיב הַצַּוָּאר.** הַגָּהּ: * אַף עַל פִּי שֶׁמְּנִיחַ צַד יָמִין עַל כְּתֵפוֹ שֶׁל שְׂמאל, דְּדֶרֶךְ לְלָבְשׁוֹ כָּךְ, וְלֹא הָוֵי אֶלָּא לְהִתְנָאוֹת וְשָׁרֵי (בית יוסף (ד"ה ומ"ש היוצא בטלית מקופלת)):

לא ק**הַיּוֹצֵא מְעֻטָּף בְּטַלִּיתוֹ** * **וְקִפְּלָהּ מִכָּאן וּמִכָּאן בְּיָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ, אִם** (קטז) **נִתְכַּוֵּן לְקַבֵּץ כְּנָפָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקָּרְעוּ אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ, אָסוּר, וְאִם קִבְּצָם לְהִתְנָאוֹת בָּהּ כְּמִנְהָג אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּמַלְבּוּשָׁן, מֻתָּר.** ר**וְהָנֵי מִילֵי בְּטַלִּיתוֹת שֶׁהָיוּ יְרִיעָה אַחַת מְרֻבַּעַת,** (קיז) **אֲבָל מַלְבּוּשִׁים דִּידָן כְּשֶׁהוּא לָבוּשׁ בָּהֶם** (קיח) **וּמוֹצִיא יָדָיו מִתּוֹכָהּ, מֻתָּר לְתָפְסָם קְצָתָם בְּיָדוֹ וּלְהַגְבִּיהַּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ שׁוּלָיו בְּטִיט, אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא** (כז) **יַעְבְּטוּהוּ לְגַמְרֵי.** ש**הַיּוֹצֵא בְּמָעוֹת הַצְּרוּרִים לוֹ בְּסִדִינוֹ,** (קיט) **חַיָּב.** הַגָּהּ: אֲבָל בַּבַּיִת (קכ) מֻתָּר * אִם צָרִיךְ לוֹ, וַאֲפִלּוּ אֵינָן צְרוּרִים

בַּאֵר הַיטֵב

לא (כז) **יַעְבְּטוּהוּ.** כָּתַב מַהֲרַי"ל (מנהגים), הֵנִי נָשֵׁי שֶׁמַּפְשִׁילִין וּמְקַפְּלִין בִּגְדֵיהֶן תַּחַת זְרוֹעוֹתֵיהֶן לְהַגְבִּיהַּ שֶׁלֹּא יִשָּׁנְפוּ שׁוּלֵיהֶן, אֲסוּרִים, דְּנַעֲשִׂים כְּאֻמָּצָע כְּמֻרָּב.

בְּאוּר הֲלָכָה

ל * **מֻתָּר לָצֵאת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קטו) בְּמַה שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק נז), דְּהוּא מִתְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"ה סי' רכד), וּמְבֹאָר שָׁם דְּמֵירֵי בִּמְדִינוֹת שֶׁנָּהֲגוּ לָצֵאת כֵּן, וְכֵן כָּתַב בְּנַהַר שָׁלוֹם (ס"ק טז) וְרש"א. וְהִנֵּה הַשּׁ"ז יָצָא לְיַדּוֹן בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ בְּסָעִיף ל"ד (ס"ק כד), דְּלְדַעַת רַשְׁ"י (קמו. ד"ה בטלית מקופלת) וְהַשּׁוּר כְּשֶׁלּוֹקֵחַ טַלִּית מְקֻפָּל אוֹתוֹ סָבִיב צַוָּארוֹ, שָׁרֵי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת, וּמִפְּרַשׁ דִּבְאֹפֶן זֶה מֻתָּר בְּסִדּוּרוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ עַל כְּתֵפוֹ בְּסָעִיף ל"ד, וּבְאֹפֶן זֶה מַתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כָּאן לְעִנְיַן טַלִּית, וְזֶה עֲדֵיפָא לְשִׁטְתּוֹ מִסָּעִיף כ"ט, עַיֵּן שָׁם שֶׁטָּעְמוּ. אֲבָל הָאַחֲרוֹנִים לֹא הִתְפִּיקוּ דְּבָרָיו לְמַעֲשֶׂה, וּמִשְּׁמַע דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ חִלּוּקוֹ, וְגַם הוּא בְּעַצְמוֹ כָּתַב בְּסוֹף סָעִיף קָטָן כ"ד דְּהַרְמַב"ם (פ"י ה"י) אוֹסֵר גַּם בָּזֶה וּלְמַעֲשֶׂה יֵשׁ לְהַחְמִיר כְּדִבְרָיו, וְנִחְזַר בּוֹ מִמַּה שֶּׁכָּתַב בְּסָעִיף קָטָן י"ט בְּסוֹפוֹ דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל, וּכְבָר עָמַד עַל זֶה בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק נג). וְלָכֵן לֹא הִעְתַּקְתִּי בְּאוּרוֹ בְּסָעִיף זֶה:

* **בְּטַלִּית סָבִיב הַצַּוָּאר.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג) דְּמַשְׁמַע דְּאִפְלוּ בְּטַלִּית מְצֻוֶּה. וְעַיֵּן בְּפָרִי מְגַדִּים שֶׁהִתְעוֹרֵר דִּיהְיֶה אָסוּר בְּשַׁבָּל הַצִּיצִית, דְּאִפְלוּ אִם נֹאמַר עִתָּה כְּסוּת הַגּוּף וְהֵנֵי הַצִּיצִית מְשׁוּרִ', רֵישׁ לוֹמַר דְּצִיצִית בְּהָלִיכָה זוֹ, דְּהוּא אֵינוֹ עִתָּה לְבֵישָׁה הוּא, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ חַיָּב בְּצִיצִית נוֹי הֵן לַבֶּגֶד, וְדוֹמְיָא דְּלַיְלָה דְּמֻתָּר בְּלֵילְיָא אַף עַל גַּב שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֲז בְּצִיצִית, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן י"ג (סק"א), וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ל"ח דְּדַעְתּוֹ עֲלֵיהֶן לְהִשָּׁלֵים; עַיֵּן שָׁם:

* **אַף עַל פִּי שֶׁמְּנִיחַ וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קטו) **בְּמַה שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הַגְּרַ"א.** וְהִנֵּה מְקוֹר דִּבְרֵי הָרַמַ"א לְפִי בֵּאוּרוֹ הוּא מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת (קמו. ד"ה מהו), וְדַע דִּלְפִי הַמְבֹאָר בְּתוֹסָפוֹת שָׁם אֵינוֹ מֻתָּר רַק בְּשֶׁהֲנִיחַ צַד אֶחָד שֶׁל יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל, דְּהַיְנוּ צַד הָעֶלְיוֹן שֶׁלָּנוּ, אֲבָל בְּשֶׁהֲנִיחַ שְׁנֵי צְדָדִין שֶׁל יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל זֶהוּ מֻרְבֶּה לֶאֱסוֹר:

לא * **וְקִפְּלָהּ מִכָּאן וּמִכָּאן בְּיָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קטז). א]**וְהַגְּרַ"א בְּבֵאוּרוֹ נִרְאֶה שֶׁמְּפָרֵשׁ דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ** דְּהוּא הִעְתִּקַת לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (פ"י ה"י ט) **בְּאֹפֶן אַחֵר, שֶׁכָּפַל שׁוּלָיו וְהִגְבִּיהָהּ וְאָחֲזָהּ בָּךְ בְּיָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ, וְנַעֲשָׂה כְּעֵין מְרֻבַּע כְּפָנִים, וְאָסְרוּ רַבָּנָן לְהוֹצִיא כָּךְ כְּשֶׁאֵינוֹ מְכֻוָּן לְהִתְנָאוֹת מְשׁוּם דְּלָאו דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא כָּל כָּךְ:**

לב * **אִם צָרִיךְ לוֹ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קכ) דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהֵיכָא שֶׁיָּרָא שֶׁלֹּא יִגְזְלוּהוּ, וְלִכְאוֹרָה לְפִי מַאי דְּמַסְקִינַן לְקַמָּן (משנ"ב ס"ק קכג) דְּמֻתָּר בְּמָקוֹם פָּסִידָא לְהוֹצִיא הַמָּעוֹת שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּן הוֹצָאָה, אִם כֵּן לְמָּה בְּצֵי רַמַ"א כְּלָל הָכָא מְנַקְּבִים אֲפִלּוּ לְעִנְיַן לְהוֹצִיאָם בְּיָדוֹ, מִ"מ חָמִיר אִסּוּר מַקָּצָה מֵהוֹצָאָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ל (קטו) דְּמַאי רְבוּתָא הוּא לְהַתִּיר בְּאֹפֶן זֶה, יוֹתֵר רְבוּתָא הוּא לְהַתִּיר כְּשֶׁאֵינוֹ מְעֻטָּף כְּלָל רַק מֻנָּחַת כָּךְ עַל כְּתֵפוֹ סָבִיב צַוָּארוֹ. וְאִם בָּא לוֹמַר דְּדַוְקָא בְּאֹפֶן זֶה, לֹא הָיָה לוֹ לוֹמַר בִּלְשׁוֹן אֶף עַל פִּי: **(מ"א)** שֶׁהֲרֵי הוּא מְרֻמָּז עַל תּוֹסָפוֹת שָׁם (קמו.) דְּבוּר הַמַּתְחִיל מֵהוּ, וּמְפֹרָשׁ שָׁם כֵּן לְהַמְעִיט: **(מ"א)** הֵינוּ דְּלֹא מִיבָּעְיָא אִם אֵינוֹ מֻנָּח כָּל צַד יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל דְּשָׁרֵי, דְּאֶף שֶׁהוּא מְקֻבָּץ מִלְּמַעְלָה סָבִיב צַוָּארוֹ לְצַד יָמִין וּלְצַד שְׂמאל אֶת הַטַּלִּית וּמֻנָּח עַל כְּתֵפוֹ, מִכָּל מָקוֹם הֲלֹא מַאֲחוֹרָיו מְשֻׁלְשָׁל הַטַּלִּית עַל גּוּפוֹ, וְאֵינוֹ נִקְרָא עֲדַיִן בְּשֵׁם מְרֻבָּה לְאִסּוּר [וְלֹא כְּדַעַת רַבֵּנוּ יוֹנָה שֶׁחִבֵּר בְּרַ"ן (סכ. ד"ה היוצא) שֶׁאוֹסֵר בְּזֶה], אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם מֻנָּחַ צַד יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל, גַּם כֵּן שָׁרֵי, כֵּן מוֹכֵחַ בְּתוֹסָפוֹת שָׁם, אַף דִּבְאֹפֶן דְּדַוְקָא בְּשֶׁהָיָה אֶחָד שֶׁל יָמִין מֻנָּח עַל כְּתֵף שְׂמאל אוֹ שָׂרֵי, וְהָרַמַ"א סָתַם בְּזֶה, וְצָרִיךְ עִיּוּן: **לא (קמו)** טוּר: **(קמ)** כֵּן מַשְׁמַע בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וכ"ש היוצא בטלית מקופלת), דְּלְהַרְמַב"ם (פ"י הל' יח"ט) יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין טַלִּית מְקֻפֶּלֶת לְהַךְ דְּהָכָא, וְאִם כֵּן בְּשֶׁלְּחָן עָרוּךְ שֶׁהֶעְתִּיק לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם עַל בָּרְחֵךְ צָרִיךְ לוֹמַר כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ. (סק"כ) דְּמַשְׁמַע מִנֵּיהּ דְּעִנְיַן אֶחָד הוּא עִם הַנַּ"ל, הַקָּשׁוּי עָלָיו הָאַחֲרוֹנִים: **(ממ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק נח) וּפְרִי מְגַדִּים, וְסִיְּעָם הגר"א מִדִּבְרֵי מַהֲרַי"ל אַךְ יְכוֹלִים לְהַגְבִּיהַּ בְּיָדָן בְּלִי שׁוּם קִפּוּל, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן ט"ז (ס"ק כה) בְּאֹרֶךְ. הַנָּשִׁים שֶׁחוֹגְרוֹת וְאַחַר כָּךְ מַגְבִּיהִין קְצָת הַבֶּגֶד וְחוֹגְרוֹת שֵׁנִית לְמַטָּה, אוֹתוֹ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ל (קטו) **בְּטַלִּית סָבִיב הַצַּוָּאר.** וְאֵין זֶה סוֹתֵר לַסָּעִיף הַקּוֹדֵם, דְּמֵירֵי בִּמְדִינוֹת שֶׁנָּהֲגוּ לָצֵאת כֵּן בְּחֹל בְּכָל הַיָּמִים, וְלָכֵן מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּמָקֹם פָּשׁ וּמִנָּח סָבִיב הַצַּוָּאר, דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא שָׁם, וְהוּא כְּעֵין סוּדָר שֶׁהַתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְקַמָּן בְּסָעִיף ל"ד [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק נז)]. וּמַה שֶּׁכָּתַב בַּהַגָּ"ה אַף עַל פִּי וְכוּ', (קלו) מְקוֹמָהּ שַׁיָּךְ לְסוֹף סָעִיף כ"ט, וְכַנַּ"ל. וּבְבֵאוּר הַגְּרַ"א (קלו) מַשְׁמַע שֶׁמְּפָרֵשׁ דְּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּטַלִּית שֶׁמְּסֻבִּיב הַצַּוָּאר, הַיְנוּ שֶׁשְּׁנֵי צִדֵּי הָעֶלְיוֹן הָיָה מְקֻבָּץ וּמֻנָּח סָבִיב הַצַּוָּאר, אֲבָל שׁוּלָיהָ הַתַּחְתּוֹן שֶׁמֵּאֲחוֹרָיהָ הָיָה מְשֻׁלְשָׁל לְמַטָּה, וְלָזֶה סַיֵּם הָרַמַ"א (קלו) דְּאַף עַל פִּי שֶׁמְּנִיחַ צַד יָמִין עַל כְּתֵפוֹ שֶׁל שְׂמאל גַּם כֵּן מִשּׁוּם דֶּרֶךְ לְלָבְשׁוֹ כָּךְ וְהוּא לְהִתְנָאוֹת, וּלְפִי פֵּרוּשׁוֹ שַׁיָּךְ דִּין זֶה גַּם בִּמְדִינָתֵנוּ: **לא** (קטז) **נִתְכַּוֵּן לְקַבֵּץ כְּנָפָיו וְכוּ'.** הַיְנוּ שְׁנֵי הַקְּצָווֹת שֶׁלְּפָנָיו וּלְאַחֲרָיו לְצַד יָמִין, וְכֵן שֶׁל צַד שְׂמאל, וְקִפְּלָן וְהִגְבִּיהָן עַל יָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ. (קמ) וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף כ"ט, דְּהָתָם כָּל שׁוּלֵי הַטַּלִּית שֶׁלְּאַחֲרָיו מְקֻפָּלֶת וּמֻנַּח עַל כְּתֵפוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּרַק הַקְּצָווֹת מְקֻפָּלִין וּמֻנָּחִין עַל כְּתֵפָיו, לְהָכִי רַק אִסּוּרָא אִיכָּא וְלֹא חִיּוּבָא, וְגַם תְּלוּי בְּכַוָּנָתוֹ: **(קיז) אֲבָל מַלְבּוּשִׁים דִּידָן.** הַטַּעַם, דְּאַכַּתִּי נִשְׁאַר עָלָיו עֵצֶם הַבֶּגֶד דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ. (קמפ) וּמִשְּׁמַע בְּאַחֲרוֹנִים, דְּאַף עַל פִּי כֵן אֵין לְהָקֵל אֶלָּא בְּמַגְבִּיהַּ קְצָת, אֲבָל לֹא לְהַגְבִּיהַּ הַרְבֵּה וּלְתָתָם תַּחַת הַזְּרוֹעַ, דְּנַעֲשָׂה כְּמֻרָּב: **(קיח) וּמוֹצִיא יָדָיו מִתּוֹכָהּ.** מַשְׁמַע (קמכ) דְּכְשֶׁאֵינוֹ מוֹצִיא יָדָיו מִתּוֹכָן, כְּגוֹן מְעֻטָּפִין"ק שֶׁל נָשִׁים, אוֹ שׁוּל מְאֻטָּפִ"ל שֶׁל אַשְׁכְּנַזִּים, אָסוּר לְהַגְבִּיהָם, דְּלָאו דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה, (קמנ) דְּאֵין לְהַחְמִיר אֶלָּא לְהַגְבִּיהַּ הַרְבֵּה, אֲבָל לֹא מֵעַט כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלֵךְ, דַּעֲדַיִן דֶּרֶךְ לְבֵישָׁה הוּא:

לב (קיט) **חַיָּב.** דְּדֶרֶךְ הוֹצָאָה הִיא. (קמד) וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁיּוֹצֵא לַחוּץ בְּמָעוֹת הַצְּרוּר לוֹ בְּכִיסוֹ הַתָּחוּב בְּבִגְדוֹ, אֲבָל בַּבַּיִת אוֹ תּוֹךְ הֶעָרוּב דְּלֵית בֵּיהּ מִשּׁוּם אִסּוּר הוֹצָאָה, שָׁרֵי בְּאֹפֶן הַמְבֹאָר לְקַמָּיהּ: **(קכ) מֻתָּר.** לְהִיוֹת לָבוּשׁ בְּסַפְּדִין הַזֶּה, (קמה) **אִם צָרִיךְ לוֹ לְהַסְפִּין.** אֲנוּ לוֹמַר בְּפֵרוּשׁ הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק מ), דְּהָאי אִם צָרִיךְ לוֹ הַיְנוּ שֶׁיָּרֵא לְהַנִּיחוֹ שָׁם

לִיקוּמֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וְכֵן בֵּיאֵר בְּשׁוּ"ע הָרַב (סל"ה) אֶת דִּבְרֵי הָרַמַ"ב, וּפְסַק כֵּן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(קכא) [א]רק שהם (כח) מנקבים: **לג** (קכב) [ת]אסור לצאת בשבת במעות או בכסף וזהב התפורים בבגדו. הגה: (כט) ויש מתירים (קכג) במקום פסידא, שירא שיגזולו ממנו אם יניחם בבית וילך מהם (אגור (סי' תקכג) ואיסור והיתר הארוך (שער נט דין מז)). וכן נוהגין להקל (קכד) אם צריך לצאת, אבל אם יוכל להיות יושב בבית ולא לצאת, (קכה) לא יצא, ובמקום שאין צריך לו ויוכל להניחם בבית, (קכו) יש להחמיר: **לד** [א]יוצא אדם בסודר (קכז) המקפל על כתפיו, (קכח) אף על פי שאין נימא כרוכה לו על אצבעו, (קכט) * [ב]ואם אין הסודר חופה ראשו ורבו, אסור לצאת בו אלא אם כן קשר שני ראשיו למטה מכתפיו זה עם זה: **לה** (קל) [ג]לבדים הקשים, אסור להביאם ברשות הרבים או בכרמלית כשהוא מעטף בהם, ואם אינם קשים הרבה, (קלא) מתר: **לו** [ד]מתר לצאת בשבת בשני מלבושים זה על גב זה, בין לצרכו (קלב) [ה]בין לצרך חברו, [ו]בין שהם שני חלוקים, [ז]בין שהם שני סרבלים (פרוש סרבל, כסות העליון), [ח]בין שהם שתי חגורות זו על גב זו, ואפלו אין מלבוש

באר הגולה

ת בית יוסף (ד"ה ומ"ש רבינו או במעות) וכן מצא אחר כך בתשובת מהר"ם (ד"פ סי' צד). **א** שם בגמרא (קמז.) וכחכמים. **ב** רמב"ם פרק י"ט (הי"ט) מדין הבלנין כרבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן שם (קמז:). **ג** מהא דבי סדיא בעבדא דרב קמ"ו (ע"ב). **ד** טור. **ה** רוקח (סי' מז). **ו** בית יוסף (ד"ה ומ"ש בשם ספר המצות לאסור) ממה שכתבו התוספות (קמז: ד"ה צריך) והרא"ש גבי (סכינתא) [סכניתא] קמ"ז עמוד ב'. **ז** טור בשם ספר המצות ושאר פוסקים. **ח** בית יוסף (ד"ה שתי חגורות) לדעת הרי"ף (כז.) והרמב"ם (פי"ט).

באר היטב

חלק המקפל הוי כמרזב, ועל זה יש לומר מוטב שיהיו שוגגים: **לב** (כח) מנקבים. פרוש זהובים אדמים, והוא הדין מטבע כסף ששיך שיתלה אותם על צואר בתו לתכשיט. ט"ז (ס"ק כב). מהרי"ל ז"ל (מנהגים) התיר לשאת אצלו בשבת מטבעות מנקבים כל שהוא בשעת הסכנה, אך לא יוציאם חוץ לערוב. ויש אומרים שהתיר בכי האי גונא גם כשאין מנקבים. ואם מתירא מגזלה, כגון שמחפשין עבדי המושל, מתר להוציאן חוץ לערוב, עד כאן לשונו. וכתב המגן אברהם (ס"ק מה), משמע מדבריו דלשאת אותן בידו אסור, רק לשאת אצלו, דהוי טלטול כלאחר יד: **לג** (כט) ויש מתירים. אפלו באינם תפורים, ואם כן במחזיק המעות בין בגדו לבשרו הכי נמי שרי. ט"ז (ס"ק כג). ומגן אברהם (ס"ק מו) כתב דוקא תפורים, אבל אם אינם תפורים אסור. עין שם. ובלא פסידא אסור ללבש

משנה ברורה

(קמו) [ב]ויש אומרים דהאי אם צריך לו הינו שירא להניחו שלא יבואו לגזלו, אבל משום צריכות הסדין בעלמא לא התר לו לטלטל: (קכא) רק שהם מנקבים. זהובים אדמים או מטבעות כסף, (קמז) דאין עליהו שם מקצה על ידי זה דראוי לתלותו בצואר בתו לתכשיט. ועין בבאור הגר"א שכתב דזה קאי גם ארישא, דהינו בצרורים בסדינו בעי גם כן מנקבים, וטעמו, דאי לא היו מנקבים (קמח) היה אסור לטלטל גם הסדין, דנעשה בסיס להמעות שצרר בתוכו מערב שבת: **לג** (קכב) אסור לצאת וכו'. ולא בטלי לגבי בגד כמו שאר דבר התפור בתוך הבגד, (קמט) משום דחשובים ולא בטלי. (קנ) ומכל מקום לית בהו חיובא כמו בצרורין למעלה אלא אסורא, משום דלאו דרך הוצאה היא: (קכג) במקום פסידא. (קנא) הינו בתפורים בתוך בגדו מערב שבת, וטעמם דכיון דלית ביה אלא אסור דרבנן משום דלאו דרך הוצאה היא, וכנ"ל, וכל שכן (קנב) בזמן הזה דלהרבה פוסקים לית לן רשות הרבים דאוריתא, הקלו במקום פסידא, דאדם בהול על ממונו, ואם לא נתיר באפן זה יבא לעבר על אסור תורה, דיבוא לחפר בקרקע ולהטמין וכהאי גונא. (קנג) וכתבו האחרונים, דהוא הדין אם לא תפרן מבעוד יום, יוכל להוציאן בשבת על ידי שנוי אחר שיהיה שלא כדרך הוצאה, דהינו שיניח המעות בין בגדו (קנד) לבשרו או במנעלו, (קנה) ומכל מקום לכתחלה טוב יותר לתפר בבגדו מבעוד יום: (קכד) אם צריך לצאת. כגון שירא שאם ישב בבית כל היום ירגישו בו שהוא שומר מעותיו ויבואו לגזלו: (קכה) לא יצא. הינו חוץ לערוב, כשהוא לבוש בהבגד: (קכו) יש להחמיר. שלא ללבש הבגד, (קנו) דחישינן שמא יצא בו: **לד** (קכז) המקפל על כתפו. אף על גב (קנז) דבטלית אסור במקפל כמו שכתב בסעיף כ"ט, בסודר שרי, (קנח) דסודר דרך לבישתו כך בחל לקפלו על כתפיו, (קנט) וכל זה מירי במקומות (קס) שדרך איזה אנשים לילך כן לפעמים: (קכח) אף על פי שאין נימא וכו'. דאיכא למאן דאמר בגמרא (קמז.), דבעינן דוקא שיהא נימא יוצא מהסודר וכרוכה על אצבעו להחזיקו שלא יפל מכתפיו, אבל לא קימא לן הכי: (קכט) ואם אין הסודר וכו'. והינו (קסא) שהוא קצר ואין בו שעור כדי לחפות ראשו ורבו, לכך צריך לקשר שני ראשיו למטה מכתפיו, (קסב) והוי כמו אבנט ושרי אף על פי שקצרה, אבל אם יש בהסודר שעור כדי לחפות ראשו ורבו, אז אף אם מקפלו על כתפיו שרי, וכמו שכתב בריש הסעיף, דמקרי מלבוש ודרך לבישתו בכך. ועין בבאור הלכה (ד"ה ואם) מה שכתבנו בזה: **לה** (קל) לבדים הקשים וכו'. שאין דרך מלבוש מלבדים הקשים, והוי כמשוי ואסור. ומשמע ברמב"ם (פי"ט הי"ז) דאפלו (קסג) אם הם דקין אסור, כיון שהוא קשה: (קלא) מתר. [ד]להביאם דרך עטוף אפלו ברשות הרבים. [ה]ומשמע ברמב"ם (שם) דדוקא אם הם גם דקים כמו הבגדים: **לו** (קלב) בין לצרך חברו. אף על גב שאין לו

באור הלכה

על ידי שנוי, ואולי יש לומר דהרמ"א קאי הכא להקל אליבא דכלי עלמא, דשם הלא הוא רק לדעת היש מתירין:

לד * ואם אין הסודר חופה ראשו ורבו וכו'. עין במשנה ברורה (ס"ק קכט). **ועין בט"ז** (ס"ק כד) **שדעתו דלהרמב"ם** (פי"ט הי"ח-י"ט) **בכל גוני בעינן שיהא חופה ראשו ורבו. ולעניות דעתי יש לחלק בדבר, והוא, בסודר המקפל על כתפיו לא נוכל להחמיר כדעת הט"ז,** אחרי דמשמע מכמה ראשונים דמתר [עין בבאור הגר"א], לפי מה שהיה הדרך אז בזמנם ובמקומותם, ודרך לבישה הוא. **אבל אם פשטו להתעטף בו גופו, אז בעינן שיהא לבוש בו רב גופו כמנהג המדינה בהבגד ההוא, ואם לאו אינו דרך לבישה.** וכעין זה פרש גם הט"ז גופא לדעת רש"י (קמז. ד"ה בטלית מקופלת) בתחלת דבריו, וכלל הרמב"ם בדבריו אלו ב' סוגים, דהיינו אם אין בו שעור, או שהיה בו שעור ולא חפה ראשו ורבו, ולפי זה אין סותר זה כלל למה שכתב בתחלת הסעיף דמתר בסודר המקפל על כתפיו:

שער הציון

(קמו) תוספת שבת (שם), וכן הוא שלא יגזלוהו, ועין בבאור הלכה (ד"ה אם צריך): **(קמז) פרי מגדים** (משי"ז ס"ק כב) **לפי פרוש** גם כן לדברי המגן אברהם (שם), וכנ"ל: **הט"ז. ודעת המגן אברהם** (ס"ק מה) **דלהסיר לגמרי שם מקצה בעינן שיחדה לתלותו, והכא משום שירא שלא יגזלוהו הקלו.** ודעת האליה רבה (ס"ק נז) ומלבושי יום טוב (ס"ק כה) כט"ז. ודעת הגר"א כתבנו בזה בתחלה: **(קמח)** וכן משמע מסקנת הפרי מגדים במשבצות זהב אות כ"ב מלקמן סימן ש"י סעיף ז': **לג (קמט)** בית יוסף (ד"ה ומ"ש רבינו או במעות): **(קנ)** תשובת מהר"מ (מרוטנבורג ד"פ סי' צד) המובא בבית יוסף (שם): **(קנא)** מגן אברהם (ס"ק מו) וט"ז (ס"ק כג עיי"ש). וכן מוכח בבית יוסף (שם) ודרכי משה (אות י) והגר"א. ועין באליה רבה (ס"ק נט) דחתר למצא עוד קלא לפי הפוסקים דבזמנינו לית לן רשות הרבים דאורייתא, ולא העתקתיו משום דכל הפוסקים הנ"ל לא סבירא להו כוותיה בזה, ועין מה שנכתב לקמן בסימן של"ד סעיף ב' (סק"ו): **(קנב) [ג]עין במגן אברהם** (ס"ק מו), **ועין בחדושי רבי עקיבא איגר בשם הלבוש וכן משמע בהגר"א, דלדעת היש מתירין בתפור הוא אפלו במקום שיש רשות הרבים:** **(קנג)** ט"ז (ס"ק כג) ופרי מגדים ושארי אחרונים: **(קנד)** חיי אדם (ח"ב כלל נד ס"ח): **(קנה)** פרי מגדים (מש"ז ס"ק כג): **(קנו)** לקמן סימן ש"י סעיף ד' בהג"ה: **לד (קנז) הינו לפי זמן הגמרא, אבל לפי המבאר בתשובת הרשב"א** (ח"ה סי' רכד), **בזמנו היה דרך לקפל אפלו בטלית, ונתבאר זאת בסעיף ל':** **(קנח)** בית יוסף (ד"ה יוצא ארם בסודר) ומגן אברהם (ס"ק מז) והגר"א ותוספת שבת (ס"ק סא). והט"ז (ס"ק כד) כתב דלדעת הרמב"ם (פי"ט הי"ח-י"ט) אסור לצאת בסודר שהוא מקפל ועטפו על כתפו, והגמרא (קמז.) דקאמרה דיוצאין בסודר שעל כתפיהן רצונו לומר שהוא נמשך גם על רב גופו, אבל זהו דחוק, וגם כל הפוסקים האלו לא סבירא להו כוותיה: **(קנט)** פרי מגדים (א"א ס"ק מז): **(קס)** כן משמע בגמרא (קמז.) דמשום רטנין שיוצאין כך בעת הריצה, כמו שכתב בערוך (ערך רטן), מתר כל אדם: **(קסא)** בית יוסף (ד"ה יוצא אדם בסודר) לדעת הרמב"ם (פי"ט הי"ט), עין שם, והעתיקו גם התוספת שבת (ס"ק סב): **(קסב)** רמב"ם (שם). ורש"י (קמז: ד"ה צריך לקשור) פרש דטעם הקשירה הוא כדי שלא יפלו, משמע דלדידיה סכניתא חשוב מלבוש בלאו הכי, ואזיל לשיטתיה דכתב דהוא סודר גדול. אבל הרמב"ם מפרשו בשאין בו שעור ראשו ורבו, ועל ידי הקשירה שם מלבוש עליו: **לה (קסג) וסברתו דאם הם עבין הרבה [דבעבין קצת בודאי מתר, דהלא יוצאין בסגוס עבה ובשק עבה כמבאר ברמב"ם שם** (פי"ט הי"ז)**], לא היו מתירין אפלו**

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו"ע הרב (קו"א סק"י) מתיר גם באינם נקובים משום דהוי טלטול כלאחר יד במקום דאיכא הפסד מרובה, עיי"ש שכתב בכה"ג לסמוך על היש אומרים במהרי"ל המתירים גם באינם מנוקבים. **ב]** ובשו"ע הרב (סל"ט) התיר רק במקום חשש פסידא. **ג]** וכן נקט בשו"ע הרב (סל"ח), שאין להקל במקום הפסד אלא בהצטרפות ב' הטעמים, הוצאה כלאחר יד ורה"ר שלנו. **ד]** בשו"ע הרב (סמ"א) כתב ובלבד שיתעטף בהם ראשו ורובו, אבל אם לא כסה בהם ראשו אלא כל גופו בלבד לא נעשו מלבוש על ידי כן ואסור להוציאם אפילו אם צריך להם להתכסות בהם גופו. **ה]** בשו"ע הרב (שם) סתם ולא כתב תנאי זה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah